

Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse meetme 2.4. tegevuse 2.4.2 „Investeeringute toetamine esmatasandi tervisekeskuste infrastruktuuri tõmbekeskustes tagades kättesaadavad ja mitmekülgsed esmatasandi teenused“ investeeringute kava koostamiseks esitatavate ruuminõuete juhend

Sissejuhatus

Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014 – 2020 prioriteetse suuna 2 „Sotsiaalse kaasatuse suurendamine“ meetme 2.4. „Kättesaadavate ja kvaliteetsete tervishoiuteenuste tagamine tööhõives püsimise ja hõivesse naasmise suurendamiseks“ üheks tegevuseks on 2.4.2. „Investeeringute toetamine esmatasandi tervisekeskuste infrastruktuuri tõmbekeskustes tagades kättesaadavad ja mitmekülgsed esmatasandi teenused“ (*edaspidi tervisekeskus*).

Juhend viitab taotlejale asjakohastele õigusaktidele, mis kehtivad ja millest tuleb tervisekeskuste planeerimisel lähtuda. Lisaks esitatakse nõuded esmatasandi tervishoiu teenuste osutamisega seotud ruumidele tervisekeskustes, mis erinevad kehtivatest nõuetest perearsti tegevuskoha ruumidele, sisseseadele ja aparatuurile ning mille järgimine on taotlejatele kohustuslik.

1. Üldised nõuded tulenevad:

Ehitusseadustik¹ koos selle alusel valdkonna eest vastutava ministri määrusega ehitisele kehtestatud puudega inimeste erivajadustest tulenevate nõuetega. Taotlejal tuleb planeerimisel jälgida muutuvat õigusruumi ning lähtuda sellest, et planeeritav tervisekeskus vastaks valmimisel kehtivatele nõuetele. Vastavasisuliste nõuete puudumisel tuleb taotlejal lähtuda kuni 30.06.2015 kehtinud majandus- ja kommunikatsiooniministri 28.11.2002 määrusest nr 14 „Nõuded liikumis-, nägemis- ja kuulmispuudega inimeste liikumisvõimaluste tagamiseks üldkasutatavates ehitistes“.

- **Ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seadus**²
- **Tervishoiuteenuste korraldamise seadus**³
- **Rahvatervise seadus**⁴
- **Töökohale esitatavad töötervishoiu ja tööohutuse nõuded**⁵

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/105032015001>

² <https://www.riigiteataja.ee/akt/130062015039>

³ <https://www.riigiteataja.ee/akt/126022015015>

⁴ <https://www.riigiteataja.ee/akt/120112013002>

⁵ <https://www.riigiteataja.ee/akt/12843344>

2. Tervisekeskuse ruuminõuded:

1) Tervisekeskuses peavad olema vähemalt järgmised ruumid:

Ruumi nimetus	Pindala (miinimum m ²)	Selgitus
Vastuvõturuum õele*	16	Planeeritakse igale õele vastuvõturuum, v.a juhul kui perearsti teisele pereõele on planeeritud eraldi töökoht muus ruumis vastuvõtu väliseks ajaks; planeeritakse igale arstile vastuvõturuum; ämmaemanda vastuvõturuumi(de) planeerimisel lähtuda prognoositavast koormusest. Ämmaemanda vastuvõturuumiks võib olla ühiskasutuses arsti või õe vastuvõturuum;
Vastuvõturuum arstile*	16	
Vastuvõturuum ämmaemandale*	16	
Protseduuriruum	16	
Nõupidamis- ja koolitusruum (alates 3 perearstiga keskusest)	20	
Ruum töökohtadeks sh koduõde	12 või sõltuvalt töökohtade arvust	
Füsioteraapia ruum või füsioteraapia saal	16 20	
Ooteruum		Ooteruume sh registratuuri suurust planeeritakse vastavalt prognoositavale külastajate arvule lähtudes üldistest planeerimisnõuetest;
Tualettruum		Tualettruume planeeritakse vastavalt prognoositavale külastajate/personali arvule arvestusega vähemalt 1 tualettruum 15-30 inimese kohta, s.h kindlasti peab olema vähemalt 1 invatualettruum; tervisekeskuse teises tegevuskohas võib olla üks tualettruum, mis vastab ühtlasi invatualettruumi nõuetele;
Abiruumid		Abiruumidena käsitletakse administratiivse juhtimise ruume, serveriruumi, arhiivi, panipaiku, garderoobe jms esmatasandi tervishoiu teenuste osutamiseks vajalikke ruume, mille suurust planeeritakse vastavalt prognoositavale koormusele lähtudes üldistest planeerimisnõuetest. Administratiivse juhtimise ruum võib ühtida ka arsti või õe vastuvõturuumiga.

- 2) Kolme perearsti ja ühe ämmaemanda kohta planeeritakse vähemalt üks protseduuriruum.
- 3) Füsioteraapia saali planeerimisel arvestatakse 5 m² võimlemise ruumi inimese kohta lähtuvalt ruumi prognoositavast koormusest. Miinimumsuuruses saal (20 m²) võimaldab tervisekeskuse füsioteraapia saalis viia läbi grupiteraapiat 4 inimesega. Eraldi ruumid riietumiseks jms planeeritakse vajadusel ja lähtuvalt osutatavatest teenustest ja planeeritavatest koormustest.
- 4) Koolitus- ja nõupidamisruumi planeerimisel arvestatakse 1,1-1,2 m² inimese kohta lähtuvalt planeeritavast kasutajate arvust.
- 5) Töökohtade m² planeerimisel lähtutakse töökohale esitatavatest töötervishoiu ja tööohutuse nõuetest.
- 6) Kui tervisekeskuses tegutseval perearstil on mitu tegevuskohta, kohaldatakse teises tegevuskohas vastuvõtu- ja protseduuriruumidele sätestatud nõudeid. Teises tegevuskohas peab olema vähemalt üks vastuvõturuum ja üks protseduuriruum. Ruumid ämmaemanda vastuvõtuks, füsioteraapiaks, koduõele jm spetsialistidele planeeritakse juhul, kui vastavat teenust planeeritakse teises tegevuskohas osutada. Ruum ämmaemanda vastuvõtuks võib teises tegevuskohas olla õe või arsti vastuvõturuum. Ooteruum, tualettruum(id) jm ruumid planeeritakse vastavalt prognoositavale külastajate arvule lähtudes üldistest planeerimisnõuetest .
- 7) Ruumide ühiskasutusena peetakse käesolevas juhendis silmas olukorda, kus sama ruumi kasutatakse erinevate töötajate poolt teenuse osutamiseks erineval ajal. Ruumide ühiskasutus on lubatud eeldusel, et välistatud on vastuvõturuumi samaaegne kasutamine erinevate töötajate poolt tehtavateks vastuvõttudeks samaaegselt (nt arsti ja õe vastuvõtt samaaegselt samas ruumis).
- 8) Tervisekeskusesse sotsiaalnõustamise, sh lastekaitsetöötaja, nõustamise planeerimisel peab tööruumi suurus olema vähemalt 16 m², mis võimaldaks grupinõustamisi vähemalt kolmele inimesele korraga.
- 9) Kõrvalekalle nõutud ruumide suurusest on aktsepteeritud tervisekeskuseks rekonstrueeritavates hoonetes, kuid mitte rohkem kui 10% võrra vähem miinimumist.
- 10) Vastuvõturuumidesse peab olema ligipääs otse ooteruumist või üldkasutatavast koridorist.
- 11) Kõikides ruumides on nõutav tehisvalgustus. Vastuvõtu- ja protseduuriruumides peab olema ka loomulik valgustus.
- 12) Vastuvõturuumi(de)s peavad olema ühendusvõimalused side- ja arvutivõrgu süsteemiga.
- 13) Vastuvõtu- ja läbivaatuse ruumi ehitamisel, ümberehitamisel või renoveerimisel tuleb kasutada ehitus- ja viimistlusmaterjale, mille terviseohutus on tõendatud.
- 14) Vastuvõtu- ja protseduuriruumis ning WC-s peab olema sooja ja külma vee varustus ning kanalisatsioon.

- 15) Ruumide kõik pinnad peavad olema siledad, vett mitteimavast materjalist, et võimaldada ruumide niisket koristust ja desinfektsiooni.
- 16) Vastuvõtu- ja protseduuriruumid ei tohi paikneda keldrikorrusel, see tähendab korrusel, kus põrand on madalamal maapinnast rohkem kui pool ruumi kõrgusest ja ruumides, mille kõrgus on alla 2,5 m.
- 17) Tervisekeskusesse eriarstiabi ruumide planeerimisel lähtutakse sotsiaalministri 25. jaanuari 2002. a määruse nr 25 „**Nõuded haiglavälise eriarstiabi osutamiseks vajalikele ruumidele, sisseseadele ja aparatuurile**“⁶ nõuetest.

---

⁶ <https://www.riigiteataja.ee/akt/106112013005>